

การศึกษาศาสนาและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร

นางสาวสุพัตรา ไหลสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ศูนย์วิจัยบริหารการศึกษาศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-634-184-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16496020

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE ACADEMIC ADMINISTRATION
OF THE ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF
THE OFFICE OF CHUMPHON PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION

Miss Supattra Laisakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-634-184-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร

โดย

นางสาวสุพัตรา ไหลสกุล

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์

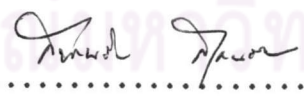

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ อึ้งสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.सनานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ เอกชัย กี่สุขพันธ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุพัตรา ไหลสกุล : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร (A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF
THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF THE ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE OFFICE OF CHUMPHON PROVINCIAL PRIMARY
EDUCATION) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์, 241 หน้า.

ISBN 974-634-184-7

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร

ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุสูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร
มีการใช้หลักสูตรของกรมวิชาการ โดยปรับกิจกรรมการเรียนการสอน มีการสนับสนุนการใช้หลักสูตร
โดยให้ความรู้แก่ครูและจัดหาเอกสารหลักสูตรให้ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรแต่ไม่ได้นำไปใช้
2) ด้านการจัดการเรียนการสอน มีการเตรียมการสอนโดยจัดทำตารางสอนและแผนการสอน จัดครูเข้าสอน
ตามความถนัด ส่งเสริมการสอนโดยจัดบริการสื่อ และจัดสอนซ่อมเสริมแบบตัวต่อตัว มีการประเมินผล
การเรียนตามระเบียบ โดยจัดทำเป็นสถิติ แผนภูมิ และนำผลไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอน 3) ด้านการ
จัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุน แหล่งความรู้ที่นำมาใช้มีทั้งประเภทบุคคลและสถานที่ทั้งภายในและภายนอก
โรงเรียน โดยมีการประสานแหล่งความรู้เพื่อขอความร่วมมือในการใช้ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมีจำนวนเพียงพอ
และมีคุณภาพ มีสถานที่ ระบบจัดเก็บรักษาและระบบบริการ 4) ด้านการจัดการนิเทศการศึกษา มีการวางแผน
ดำเนินการนิเทศภายในโดยจัดประชุมชี้แจงให้ความรู้ มีการประเมินผลการนิเทศ และประสานงานกับหน่วยงาน
ภายนอกเพื่อขอความร่วมมือและคำแนะนำ

ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีผู้ระบุความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน ได้แก่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง
การใช้หลักสูตรไม่เพียงพอ สอนไม่ได้ผลเท่าที่ควร ขาดสถานที่จัดเก็บรักษาสื่อ และการนิเทศภายในไม่เป็นระบบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C741661 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: ACADEMIC ADMINISTRATION / ELEMENTARY SCHOOLS / CHUMPHON
SUPATTRA LAISAKUL : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF THE ACADEMIC
ADMINISTRATION OF THE ELEMENTARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
OFFICE OF CHUMPHON PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
SNANCHIT SUKONTASAP, Ph.D. 241 pp. ISBN 974-634-184-7

The purpose of this research was to study the state and problems of the academic administration of the elementary schools under the jurisdiction of the Office of Chumphon Provincial Primary Education.

It was found that the state of academic administration in each area concluded from the interview with highest frequencies of respondents were as follows : 1) Curriculum Development : Regular Curriculum was implemented with modified instructional activities. Support of curriculum implementation included supply of teacher knowledge and curriculum documents. Curriculum implementation was evaluated but the results were not applied. 2) Instruction; Instructional schedules and lesson plans were prepared and teachers were assigned to teach according to their aptitude. Instructional media service and individual remedial teaching were provided. Evaluation was conducted according to the regulations and the results were exhibited in chart and used for instruction improvement. 3) Resource and facility management : Resources, internal and external, included personnel and places were used upon request. There were adequate and good-quality materials and instructional media. Space and systems for storage and instructional media service were provided. 4) Supervision : Internal supervision was planned and operated by holding meetings, providing knowledge and evaluation. Cooperation and advice were gained from external agencies.

Problems specified with highest frequencies in each area were : inadequate understanding of teachers upon curriculum implementation, ineffective instruction, lack of space for instructional media and internal supervision system.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2538

ลายมือชื่อนิติ..... *S. Laisakul*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *S. Sukontasap*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จอย่างดียิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร สุคนธ์ทรัพย์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียดทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ดันติเมธและ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉัฐนิภา คุปรัตน์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อาจารย์นิพัทธ์ พิเศษพงษา นักวิชาการศึกษา กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ และ อาจารย์สำเร็จ จันโรกุล ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลวัด ปรีณายก สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ที่กรุณาตรวจแก้ไขแบบสัมภาษณ์ ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

ขอขอบพระคุณอาจารย์วันเพ็ญ อานาจ ศึกษาพิเศษที่สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอบะพือ อาจารย์ปรีชา นาคสวัสดิ์ ศึกษาพิเศษที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกู่ตะเภา อาจารย์เจริญพรรณ บุตรอากาศ และคณะครู อาจารย์โรงเรียนอนุบาลชุมพร ที่ให้ความร่วมมือและสนับสนุนการเก็บรวบรวมข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครู อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำ สั่งสอนและให้การศึกษแก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณน้องและเพื่อนทุกคนที่เป็นกำลังใจในการศึกษาและ วิจัย นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณคณาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้ทุนสนับสนุน การวิจัยครั้งนี้ด้วยส่วนหนึ่ง

สุพัตรา ไหลสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ค่านิยมศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	5
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ลำดับขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา.....	9
การบริหารงานวิชาการ.....	13
เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา.....	42
การจัดการศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชุมพร.....	45
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 48
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 48
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 50
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 52
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 52
	การนำเสนอข้อมูล..... 53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 54
	ตอนที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์..... 55
	ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร..... 168
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 176
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 176
	วิธีดำเนินการวิจัย..... 176
	สรุปผลการวิจัย..... 177
	อภิปรายผลการวิจัย..... 182
	ข้อเสนอแนะในการวิจัย..... 195
	รายการอ้างอิง..... 197
	ภาคผนวก..... 203
	ประวัติผู้เขียน..... 241

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	50
2 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสถานภาพ.....	55
3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการสร้างหรือปรับปรุงหลักสูตร.....	63
4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการใช้หลักสูตรที่สร้างหรือปรับปรุงขึ้น.....	65
5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านประเมินผลการใช้หลักสูตรที่สร้างหรือปรับปรุงขึ้น.....	71
6 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการเตรียมการสอน.....	77
7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	87
8 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านประเมินผลการเรียน.....	92
9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านการจัดแหล่งความรู้และการนำมาใช้.....	97
10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านเอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อการเรียนการสอนและการนำมาใช้.....	102
11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านสถานที่ ระบบจัดเก็บรักษา ระบบบริการ.....	108
12 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านวางแผนหรือโครงการนิเทศภายใน.....	113
13 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนกตามสภาพการปฏิบัติงานวิชาการ ด้านดำเนินการนิเทศภายในตามแผนหรือโครงการ.....	117

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
14 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนตามสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านประเมินผลการนิเทศภายใน.....	121
15 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนตามสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก.....	125
16 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนตามปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	128
17 ปัญหา สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผลการแก้ไข ข้อเสนอแนะในการแก้ไขต่อไปเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร.....	132
18 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนตามปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	139
19 ปัญหา สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผลการแก้ไข ข้อเสนอแนะในการแก้ไขต่อไปเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	143
20 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนตามปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการจัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุนอื่น ๆ.....	150
21 ปัญหา สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผลการแก้ไข ข้อเสนอแนะในการแก้ไขต่อไปเกี่ยวกับการจัดแหล่งความรู้และสิ่งสนับสนุนอื่นๆ.....	154
22 จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนตามปัญหาสำคัญ เกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษา.....	158
23 ปัญหา สาเหตุ การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผลการแก้ไข ข้อเสนอแนะในการแก้ไขต่อไปเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษา.....	162
24 สภาพการบริหารงานวิชาการจำนวนตามแหล่งที่มาของข้อมูล.....	168
25 ปัญหาการบริหารงานวิชาการจำนวนตามแหล่งที่มาของข้อมูล.....	173